

Aan geadresseerde (branche)organisaties, bedrijven, arbodiensten en overige deskundigen

GSW/2382
160-58

BETREFT Start haalbaarheidstoets acrylamide - reacties vóór 15 april 2021

DEN HAAG 18-11-2020 E-MAIL d.theodori@ser.nl
ONS KENMERK 20.68531 TOESTELNUMMER 070 3499 685
BIJLAGE(N) 1

De subcommissie Grenswaarden Stoffen op de Werkplek van de Sociaal Economische Raad (SER-GSW) adviseert het kabinet over de haalbaarheid van publieke grenswaarden. Zij start nu een haalbaarheidstoets voor haar advies over het verlagen van de publieke grenswaarde voor acrylamide. De te toetsen grenswaarde is **0,0016 mg/m³ als een gemiddelde concentratie over een achturige werkdag**. Acrylamide (Cas 79-06-1) is een genotoxisch carcinogene (kankerverwekkende) stof waarvoor geen veilige drempelwaarde kan worden vastgesteld¹.

In deze brief leest u over de achtergronden van deze haalbaarheidstoets en over hoe belanghebbenden relevante informatie kunnen aanleveren. De reactietermijn loopt tot 15 april 2021.

Blootstelling acrylamide

Blootstelling aan acrylamide vindt vooral plaats tijdens de productie en toepassing van acrylamide en tijdens de productie van polyacrylamides. Blootstelling kan mogelijk ook voorkomen bij de toepassing van polyacrylamides en bij de bereiding van zetmeelhoudend voedsel (indien het dat wordt verwerkt bij een temperatuur boven 120 °C in met name bak- en frituurprocessen). In de bijlage van deze brief vindt u een niet limitatieve opsomming van mogelijk relevante werksituaties.

Huidige wettelijke grenswaarde

De huidige wettelijke grenswaarde voor acrylamide bedraagt 0,1 mg/m³ als gemiddelde concentratie over een achturige werkdag met H-notatie. Dit is tevens de Europese grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling². De subcommissie heeft de invoering

¹ Acrylamide is officieel erkend in de EU als carcinogeen, mutageen, huidsensibiliserend en verdacht schadelijk voor de vruchtbaarheid.

² RICHTLIJN (EU) 2017/2398 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 12 december 2017 tot wijziging van Richtlijn 2004/37/EG betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene of mutagene agentia op het werk.

van deze grenswaarde in april 2017 geadviseerd³. Deze waarde ligt onder het niveau van het verbodrisico (0,16 mg/m³) maar boven het streefrisico (0,0016 mg/m³) dat de Gezondheidsraad heeft afgeleid in 2006 en opnieuw bevestigd in haar briefadvies uit 2014^{4,5}. De waarden voor het verbods- en streefrisico niveau worden door de Gezondheidsraad afgeleid met gebruikmaking van de *Leidraad berekening risicogetallen voor carcinogene stoffen*⁶.

De te toetsen grenswaarde voor acrylamide

De SER Subcommissie Grenswaarden Stoffen op de Werkplek (GSW) voert nu een haalbaarheidstoets uit om te onderzoeken of de wettelijke grenswaarde kan worden verlaagd naar het niveau van het streefrisico dat gelijk is aan **0,0016 mg/m³** als een gemiddelde concentratie over een achturige werkdag.

Verzoek om informatie over haalbaarheid gezondheidkundige advieswaarde

De subcommissie vraagt belanghebbenden (branches/bedrijven/deskundigen) om uiterlijk 15 april 2021 aan te geven of ze denken dat de gezondheidkundige streefwaarde haalbaar is en op welke termijn. Indien de voorgestelde grenswaarde volgens u niet haalbaar is, worden de desbetreffende branches/bedrijven/deskundigen verzocht aan te geven welk blootstellingsniveau dan wel realiseerbaar is en op welke termijn. Indien de subcommissie geen onderbouwd commentaar ontvangt, gaat zij ervan uit dat er geen bezwaren zijn tegen de invoering van de voorgestelde streefwaarde. Ook wanneer de voorgestelde streefwaarde geen problemen oplevert, ontvangt de subcommissie daarover graag een bericht. Op de website van de SER vindt u de Richtlijn voor onderzoek naar haalbaarheid van een voorgestelde grenswaarde voor branches en bedrijven waarin de haalbaarheidstoets wordt toegelicht (<https://www.ser.nl/-/media/ser/downloads/thema/arbeidsomstandigheden/richtlijn-haalbaarheidsonderzoek-branches-bedrijven.pdf>)⁷.

Om te komen tot een onderbouwd standpunt over de haalbaarheid van acrylamide, verzoeken wij de relevante branches het volgende stappenplan te hanteren:

- Selecteren van relevante bedrijven en/of uw leden informeren door middel van deze brief - Bedrijven die informatie aanleveren dienen bij voorkeur een afspiegeling te zijn van de sector en zij moeten in staat zijn om representatieve gegevens aan te leveren.
- Verzoek aan bedrijven om informatie aan te leveren- De subcommissie heeft een Rapportageformat ontwikkeld waarin stapsgewijs wordt aangegeven welke gegevens er door bedrijven dienen te worden aangeleverd. U kunt het *Rapportageformat haalbaarheidsonderzoek door bedrijven* vinden op de website van de SER (<https://www.ser.nl/-/media/ser/downloads/thema/arbeidsomstandigheden/rapportageformat-haalbaarheidsonderzoek-bedrijven.pdf>). U wordt gevraagd om bedrijven in uw branche goed te informeren zodat ze de juiste informatie aanleveren volgens het rapportageformat

³ SER advies 'Grenswaarde voor acrylamide 2017', ISBN 978-94-6134-099-3, bestelnummer 17/06

⁴ Gezondheidsraad (2006) rapport Acrylamide; Health-based occupational cancer risk values. Den Haag: Gezondheidsraad, 2006 publicatienr. 2006/05OSH

⁵ Gezondheidsraad (2014) Briefadvies Acrylamide. Den Haag: Gezondheidsraad, 2006 publicatienr. 2014/20

⁶ Gezondheidsraad. Leidraad berekening risicogetallen voor carcinogene stoffen. Den Haag: Gezondheidsraad, 2012; publicatienr. 2012/16.

⁷ De subcommissie verkent op dit moment een nieuwe methodiek voor het toetsen van de haalbaarheid van een grenswaarde en daarom is de procedure bij acrylamide enigszins afwijkend van wat u gewend bent.

- Rapportage - Samenvatten op brancheniveau en doorsturen rapportage naar de SER-GSW.

Individuele bedrijven en andere belanghebbenden kunnen het *Rapportageformat haalbaarheidsonderzoek door bedrijven* gebruiken voor het rapporteren van hun gegevens (<https://www.ser.nl/-/media/ser/downloads/thema/arbeidsomstandigheden/rapportageformat-haalbaarheidsonderzoek-bedrijven.pdf>)

Informatie over de haalbaarheid van de voorgestelde waarde ontvangt de commissie graag **vóór 15 april 2021**. U kunt uw reacties opsturen naar mw. Demi Theodori van het SER secretariaat via d.theodori@ser.nl.

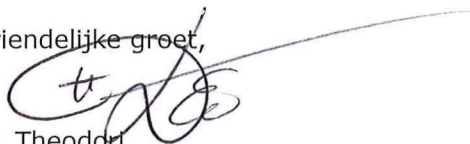
Ondersteuning en informatie

SER-GSW heeft Royal HaskoningDHV i.s.m. EXIC_EXposureInControl B.V. gevraagd om belanghebbenden te ondersteunen in geval van onduidelijkheden in het proces. Zij kunnen

- Assisteren bij het selecteren van bedrijven;
- Uitleg geven over het proces en de te volgen stappen;
- Toelichten welke gegevens dienen te worden verzameld, en
- Uitleg geven over het rapportageformat.

Op 15 december 2020 en/of 12 januari 2021 zal, afhankelijk van het aantal aanmeldingen, een online vraag- en antwoordsessie worden georganiseerd waarin bovenstaande stappen worden toegelicht en u vragen kunt stellen. U kunt zich opgeven voor deze sessie en tevens ook vragen stellen per email aan mw. Esther van de Rijdt van EXIC B.V., die namens Royal HaskoningDHV de haalbaarheidstoets van acrylamide begeleid, via het e-mail adres: haalbaarheidstoets.acrylamide@exposureincontrol.nl Voor hulp bij het verzamelen en interpreteren van gegevens dient u indien nodig zelf advies inwinnen bij arboadviseurs.

Met vriendelijke groet,

drs. D. Theodori
secretaris

Bijlage

Niet-limitatief overzicht van werksituaties waarbij blootstelling aan acrylamide mogelijk is:

Volgens de literatuur wordt acrylamide met name gebruikt als reactieve monomeer en intermediair in de productie van organische chemicaliën en polymeren (polyacrylamides).

Acrylamide vindt o.a. toepassing bij de productie van verven/coatings, voor de productie van polyacrylamide-elektroforese-gels (PAGE), voor het stijven van papier en textiel, voor ertsbewerking en voor het dichten van scheuren bij de constructie van dammen en tunnels.

Verder kan acrylamide ontstaan en mogelijk vrijkomen tijdens de productie van zetmeelhoudend voedsel (indien het wordt verwerkt bij een temperatuur boven 120 °C in met name bak- en frituurprocessen).

Mogelijk kan blootstelling aan acrylamide voorkomen bij het repareren van computers of andere huishoudelijke artikelen, in ziekenhuizen en bij tandartsen.

Andere gerapporteerde gebruiken en/of werksituaties waarbij blootstelling aan de acrylamide plaats kan vinden zijn bij verschillende toepassingen van polyacrylamides. De drie grootste toepassingen van polyacrylamide zijn waterbehandeling en afvalwaterbehandeling/-zuivering, papier- en pulpverwerking en minerale verwerking.